

A VESZPRÉM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
2020-2025 ÉVEKRE SZÓLÓ
GAZDASÁGI PROGRAMJA

Elfogadta:

**a Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése:
13/2020. (II. 13.) MÖK határozatával**

1. Bevezetés

A gazdasági program szerkezetileg négy fejezetből áll. Első fejezet tartalmazza a program bevezető részét, mely az előzményt, a jogszabályi alapokat, és a megyei önkormányzat alapvető feladatait mutatja be, ezt követi az általános célkitűzések meghatározásáról szóló fejezet. A következő részben a megyei önkormányzat által ágazatonként kiemelten fontos ellátandó feladatok kerülnek kibontásra, majd a negyedik fejezetben az ágazati feladatok végrehajtásának eszközeivel, a vagyongazdálkodási feladatokkal, a gazdálkodás feltételeivel, finanszírozás lehetőségével, humán erőforrás gazdálkodással, pályázati lehetőségek fontosságával, az együttműködés kérdéskörével, az önkormányzat kapcsolati tőkéjének erősítésével foglalkozunk. Végül a program megvalósítását elősegítő legfontosabb alapelvek és a zárszó kerül meghatározásra.

Előzmény és jogszabályi alapok

A Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 8/2015. (II.12.) MÖK határozattal elfogadott 2015-2020. évre szóló gazdasági programja lejárt. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 116.§ (5) bekezdése értelmében a közgyűlés az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el az új gazdasági programot.

A gazdasági program a megyei közgyűlés megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat. A gazdasági program elkészítésének célja, hogy a megyei önkormányzat egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembe vétele mellett feladatellátásában fejlődjön.

A program a megyei önkormányzat részére meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével a megyei önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A megyei önkormányzat alapvető feladatai

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló **2011. évi CLXXXIX. törvény** (továbbiakban: Möt.) 27.§ (1) bekezdése szerint *„A megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el.”*

A területfejlesztési és területrendezési feladatokat a 2011. évi CXLVIII. törvénnyel módosított **1996. évi XXI. törvény** tételesen rögzíti. Eszerint a megyei önkormányzat a területfejlesztés középszintje, amelynek feladata a szükséges tervezési feladatok ellátása és a hazai decentralizált források kezelése.

A törvényi változás nyomán a területfejlesztés vált a megyei önkormányzat egyik legfontosabb feladatává, és az önkormányzat a területfejlesztés meghatározó területi szintjévé fejlődött.

A korábbi szabályozásokkal szemben a megyei szintű területfejlesztési tervezés erősebb központi területfejlesztési tervezési szakmai koordinációval, támogatással és ellenőrzéssel folyik. A feladatok felölelik a területfejlesztési döntéseket megalapozó vizsgálatokat, a megyei területfejlesztési koncepció kidolgozását, a megyei területfejlesztési program

elkészítését, valamint számos lényeges kérdésben a megyei önkormányzat véleményezési jogot kap.

A megyei önkormányzat a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról dönt, ugyanakkor beszámolási kötelezettség is terheli.

A gazdasági program jelenlegi irányvonalát a 2014-2020-as költségvetési időszak Európai Uniói forrás felhasználása határozza meg. A területi kohézió érvényesítése, a területi különbségek csökkentése a 7 éves időszak kiemelt, uniós szinten meghatározott célkitűzése volt, melyhez a területi tervezés adott alapot.

A jelenlegi programozási időszak végéhez közeledve, folyamatban van a következő programozási időszakra (2021–2027) történő tervezésre irányuló munka. A következő időszak forráselosztási mechanizmusától függetlenül fontos, hogy a területi felzárkózást szolgáló beavatkozások időben feltárásra kerüljenek. Az Európai Unió új költségvetési ciklusa során fontos szerepet kapnak a gazdaságfejlesztés, infrastruktúra fejlesztés, fenntartható városfejlesztés, a klímaváltozás elleni küzdelem, a migráció és védelem, valamint a fiatalok munkaerőpiacra történő integrálásának kihívásai. A források tagállami szintű programdokumentumát, a Partnerségi Szerződést a nemzeti szinten készülő stratégiai fejlesztési dokumentumok és az azokkal párhuzamosan megújuló megyei területfejlesztési koncepciók alapozták majd meg.

A tervezési, programozási időszak nagy kihívása az ágazati és a területi szemlélet között egészséges egyensúly megteremtése. A gazdasági program megalkotása két programozási időszak átmenetében készül, ezért fontos figyelemmel kísérni a regionális fejlesztési programok irányvonalának alakulását, valamint a megyei önkormányzatok szerepvállalását a területi tervezés során.

A dokumentumnak tartalmaznia kell mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat - összhangban a megyei fejlesztési elképzelésekkel és az önkormányzat költségvetési lehetőségeivel -, amelyek a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok figyelembevételével az önkormányzat által ellátandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A program tehát az önkormányzat átfogó, a közgyűlés és hivatala választási ciklusra szóló gazdasági és szakmai stratégiai tervdokumentuma, amely megalapozza a munkavégzés kereteit.

A program kialakításánál figyelembevételre kerültek továbbá:

- Veszprém Megye Területfejlesztési Koncepciója
 - Veszprém Megye Területfejlesztési Programja
 - Veszprém Megye Területrendezési Terve
 - Veszprém Megye Környezetvédelmi Programja
 - Veszprém Megyei Klímastratégia
- A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 66. §-a, mely kimondja, hogy a megyei önkormányzat közgyűlése

„a) összehangolja - a kiemelt üdülőkörzetek kivételével - az idegenforgalom területi érdekeit az országos érdekekkel, gondoskodik az idegenforgalmi értékek feltárásáról, bemutatásáról, propagálásáról;
b) véleményt nyilvánít a kiemelt üdülőkörzetek fejlesztési koncepciójáról, programjáról;
c) összehangolja az idegenforgalom helyi fejlesztését, és elemzi a terület idegenforgalmának alakulását.”

- A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 121. §-ának a)-b) pontja, mely rendelkezik arról, hogy a megye önkormányzatának önként vállalt feladata lehet különösen:

„a) a közösségi kulturális hagyományok és értékek ápolásának, a művelődésre, társas életre szerveződő közösségek tevékenységének, a lakosság életmódja javítását szolgáló kulturális célok megvalósításának támogatása;

b) a művészeti intézmények, továbbá a lakosság művészeti kezdeményezéseinek, önszerveződéseinek támogatása, a művészi alkotó munka feltételeinek javítása és a művészeti értékek létrehozásának, megőrzésének segítése”

- A sportról szóló 2004. évi I. törvény 55. §-a, melynek értelmében a

„(1) A települési önkormányzat - figyelemmel a sport hosszú távú fejlesztési koncepciójára -:

a) meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót, és gondoskodik annak megvalósításáról,

b) az a) pontban foglalt célkitűzéseivel összhangban együttműködik a helyi sportszervezetekkel, sportszövetségekkel,

c) fenntartja és működteti a tulajdonát képező sportlétesítményeket,

d) megteremti az önkormányzati iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlásának feltételeit.

(2) A települési önkormányzat az (1) bekezdésben foglaltakon kívül - a köznevelésről szóló törvényben meghatározottak szerint - biztosítja az önkormányzati iskolai sportkörök működéséhez, vagy az ezek feladatait ellátó diáksport-egyesületek feladatainak zavartalan ellátásához szükséges feltételeket.

(3) A megyei és a fővárosi önkormányzat az (1)-(2) bekezdésben foglaltakon túl sportszervezési feladatai körében:

a) segíti a területén tevékenykedő sportszövetségek működésének alapvető feltételeit,

b) közreműködik a sportszakemberek képzésében és továbbképzésében,

c) segíti a sportági és iskolai területi versenyrendszerek kialakítását, illetve az e körbe tartozó sportrendezvények lebonyolítását,

d) adottságainak megfelelően részt vesz a nemzetközi sportkapcsolatokban,

e) ellátja a nemzeti sportinformációs adatszolgáltatással összefüggő területi feladatokat,

f) közreműködik a sport népszerűsítésében, a mozgás gazdag életmóddal kapcsolatos sporttudományos felvilágosító tevékenység szervezésében,

g) közreműködik a sportorvosi tevékenység feltételeinek biztosításában.

(5) A helyi önkormányzatok - figyelemmel a 49. § d) pontjában foglaltakra is - a sporttal kapcsolatos feladataik ellátásához a költségvetési törvényben és más, a sport állami támogatásáról rendelkező jogszabályok szerinti támogatásokban részesülnek.

(6) Az e törvényben meghatározott feladatai alapján a tizezernél több lakosú helyi önkormányzatok rendeletben állapítják meg a helyi adottságoknak megfelelően a sporttal kapcsolatos részletes feladatokat és kötelezettségeket, valamint a költségvetésükből a sportra fordítandó összeget.”

2. Célkitűzések

Veszprém megye bemutatása

A Dunántúl közepén elhelyezkedő megye társadalmi-gazdasági „magterülete” a kelet-nyugat irányú 8-as számú főút menti térség Veszprém megyeszékhely központtal; meghatározó történelmi és épített örökséget hordozó, sajátos (világörökség várományos) táji, természeti környezettel bíró terület egység; az átlagosnál fejlettebb a Balaton part és háttérterülete; problémákkal leginkább terhelt a Bakony és a Marcal medence, illetve a 8-as számú főúttól északra fekvő terület. Lakosságának 62%-a város lakó, de jellemzően aprófalvas településszerkezetű. Jelentős német nemzetiségű népcsoport él a megyében. Termőhelyi adottságai gyengék, a vetésszerkezetet a gabonafélék túlsúlya jellemzi. Régi hagyományai vannak a szőlőtermesztésnek, a megyében négy történelmi borvidék található. Erdősültsége az országos átlagot jóval meghaladó, ezért a nagyvadgazdálkodás kiemelt jelentőséggel bír. A veszprémi Pannon Egyetem felsőoktatási potenciálja egyes szakterületeken dunántúli szinten jelentős. A nehézipar helyét a feldolgozóipar vette át, versenyképes a jármű- és gépipar, de a vegyipar is korszerűsödött. Kereskedelme, logisztikai, turisztikai szolgáltatásai folyamatosan fejlődnek.

Veszprém megye területfejlesztési koncepciója szerint a megye jövőképe: vonzó, élhető és versenyképes térség.

2.1. A jövőkép elérését szolgáló átfogó célok:

- a.) A gazdasági növekedés, a térségi potenciálokra építő, a versenyképességet fokozó gazdaságfejlesztés
- b.) A lakosság életminőségének javítása, „jól léte” biztosítása, a társadalom fejlesztése
- c.) A térszerkezet tudatos alakítása, a versenyképességet segítő szerkezetfejlesztés, várostérségek összehangolt fejlesztése

2.2. Az átfogó célok megvalósulását szolgáló stratégiai célok:

- a.) Gazdasági növekedés, versenyképes, innovatív gazdaság, kitörési pontokra épülő gazdaságfejlesztés a fejlődési potenciált hordozó ágazatok fejlesztésével, a foglalkoztatás bővítésével
- b.) A térségi és a helyi erőforrások fenntartható kihasználására épülő gazdaságfejlesztés: a Balaton térségére és az ipari-, innovációs tengelyekre specializált prioritásokkal
- c.) Vidéki térségek értékalapú megújítása, a vidék élhetőségének és életképességének fokozása e térségek leszakadásának megállítása, és újbóli fejlődési pályára állítása
- d.) Egészséges társadalom megteremtése
- e.) Kreatív, tudásalapú társadalom, korszerű gyakorlati tudás biztosítása
- f.) Közösségi megújulás, értéktudatos és szolidáris társadalom kialakítása
- g.) Természeti-, táji és egyéb stratégiaiul fontos erőforrások megőrzése, fenntartható használata, energiahatékonyság és környezetünk védelme
- h.) Térségi potenciálokra alapozott, a gazdaság versenyképessége javítását szolgáló fenntartható térszerkezet kialakítása
- i.) A városok és várostérségek összehangolt és integrált fejlesztése
- j.) A mobilitás támogatása, az elérhetőség javítása, a közlekedés fejlesztése

3. A Veszprém Megyei Önkormányzat által ellátandó feladatok meghatározása

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 2012. januári módosulásával meghatározta a megyei önkormányzatok 2012-től életbe lépő területfejlesztési és területrendezési feladatait.

A megyei önkormányzatok számára jogszabályokban meghatározott feladat az alábbi **területi tervezési dokumentumok** előkészítése és elfogadása:

- megyei területfejlesztési koncepció
- megyei területfejlesztési program
- megyei területrendezési terv

A megyei önkormányzat területi tervezési feladatainak végrehajtása (területfejlesztési koncepció, területfejlesztési program, területrendezési terv) pályázati eljárással, központi forrás felhasználásával történt és vélhetően a jövőben is támogatásra kerül a fejlesztési dokumentumok megújítása.

3.1. Területfejlesztési feladatok

Alapvető változás a területfejlesztésben, hogy az intézményrendszer korábbi három szintje (országos, regionális, kistérségi) helyett két szint (országos, megyei) jött létre.

A megyei önkormányzatoknak a területi középszint területfejlesztési feladatainak minél hatékonyabb ellátására kell törekednie.

A 2014-2020-as európai uniós fejlesztési ciklus fő célkitűzése volt, hogy a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programra (TOP), valamint megyei területfejlesztési dokumentumokra alapozva történjen a fejlesztési források elosztása, melyek a következők:

- Veszprém Megye Területfejlesztési Koncepciója
- Veszprém Megye Területfejlesztési Programja
- Veszprém Megye Integrált Területi Programja

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) fő célja a térségi és helyi decentralizált gazdaságfejlesztés – és ezáltal a foglalkoztatás növelése –, valamint a vállalkozásbarát és népességmegtartó településfejlesztés, az életminőség és a társadalmi összetartozás javítása.

A forrásfelhasználás hatékonyá tétele érdekében szükségessé vált egy olyan – szintén integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott – dokumentum elkészítése, amely a helyi igényekkel összhangban a rendelkezésre álló TOP forráskeretek felhasználásának szerkezetét, elvárt eredményeit és ütemezését támasztja alá a 2014-2020-as költségvetési időszakokra vonatkozóan. Ez a dokumentum az **Integrált Területi Program (ITP)**. A Veszprém megyei ITP célrendszerét a területi tervezés korábbi szakaszaiban elkészült megyei területfejlesztési koncepció és program kitűzött céljai határozzák meg, emellett elsődleges szempont a TOP-ban rögzített egyedi célkitűzésekhez való hozzájárulás. Az ITP elkészítése és szükség szerinti módosítása a Veszprém Megyei Önkormányzat feladata.

2014-2020 között Veszprém megye TOP fejlesztési forráskerete több mint **45 Mrd Ft**.

Kedvezményezett kör a TOP alábbi témaköreiben nyújthatott be támogatási kérelmet:

Helyi gazdasági infrastruktúra-fejlesztés

Ipari parkok, iparterületek fejlesztése

Inkubátorházak fejlesztése,

Helyi gazdaságfejlesztés

Turizmusfejlesztés

Közlekedésfejlesztés

A gazdaságfejlesztést szolgáló közlekedésfejlesztés

Fenntartható közlekedésfejlesztés

Foglalkoztatási együttműködések (paktumok)

Energetikai fejlesztések

Humáninfrastruktúra-fejlesztés

Bölcsőde- és óvodafejlesztés

Az egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése

Szociális alapellátások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése

Településfejlesztés

Barnamezős területek rehabilitációja

Zöld város kialakítása

Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések

A leromlott városi területek rehabilitációja

A leromlott városi területeken élők felzárkózását segítő programok

Helyi közösségi programok megvalósítása

A 2020-2025-ös időszakban a megyei önkormányzat feladata lesz a fenti, **megyei szintű területfejlesztési dokumentumok megújítása** a 2021-2027-es európai uniós programozási időszak célkitűzéseivel összhangban. A megye koncepcionális és stratégiai céljainak megvalósulását nyomon kell követni, és a felülvizsgálat során ennek megfelelően kialakítani a megye jövője szempontjából fontos területfejlesztési dokumentumok tartalmát.

Veszprém megyei fejlesztési irányok

- A közösségi közlekedést és a mobilitás javítását segítő kelet-nyugati irányú közlekedési infrastruktúra (8-as főút és vasútvonalak) hálózati fejlesztése, valamint Veszprém megye észak-déli irányú közlekedési tengelyeinek megerősítése, fejlesztése, a városok közötti kapcsolat és az osztrák-magyar határ megyei elérhetőségének javítása.
- A megye gazdasági – beleértve a helyi adottságokat figyelembe vevő mezőgazdaságot is – szereplőinek (gazdaság jelenlegi) teljesítő képességének, hozzáadott értékének emelése, új perspektivikus ágazatok, és a „tudásalapú ipar” és az együttműködések megerősítése révén.
- A megyében élők szaktudásának, képzettségi színvonalának növelése, a tudományos kutatás és fejlesztés feltételeinek, intézményeinek fejlesztése, a közösségek erősödésének elősegítése és a népességmegtartó-képesség növelése.
- Az ipari zónák funkcióváltó rehabilitációjának folytatása barna mezős beruházásokkal, továbbá a megye ipartörténeti értékeinek megőrzése, kiemelt kezelése, funkcióbővítő rehabilitációja, revitalizációja.
- A megyei és a megye határain túlnyúló egészségügyi, valamint a turisztikai szolgáltatások fejlesztése, a kerékpáros turizmus fejlesztéseinek megvalósítása

(balatoni Bringakör, Budapest-Balaton kerékpáros útvonal) térségi szerepének növelése⁶.

- A megye táji, természeti és műemléki értékeinek megőrzése, kiemelt kezelése tematikus összekapcsolása, fenntartható hasznosítása, megismertetése. Kiemelt térségi brandek kialakítása a turizmusban, figyelemmel a turisztikai fejlesztési térségek lehatárolásaira.
- A karsztvíz ivóvízforrás védelmének fejlesztésével a környezet minőségének javítása, továbbá a turizmus, a koncentrált ipari tevékenységek, valamint a hulladékgazdálkodás környezetterhelésének minimalizálása, klímavédelem és a megújuló energiák fenntartható hasznosítása a településeken megvalósuló napelem parkok kiemelkedő szerepvállalásával⁸.
- A Balaton táji, természeti védelmének növelése
- A balatoni turisztikai körzet, mint lakóhely és rekreációs térség infrastrukturális, valamint minőségi szolgáltatás- és attrakciófejlesztése, minőségi turisztikai kínálat fejlesztése és koordinálása új turisztikai szezonok eredményes kialakítása és a térségi versenyképesség növelése érdekében.
- A városok és vonzaskörzetének összefogása, a térség-szervező szerepköreinek élénkítése, kooperálás; az aprófalva és perifériális térségek komplex fejlesztése a népességmegtartás érdekében.
- A megyeszékhely és a városok a kultúra és az innovatív tudás központjai.
- Az agrárgazdaságnak a megye természeti adottságaihoz és hagyományaihoz illeszkedő részterületeinek fejlesztése.
- A megyei adottságokra alapozó légiközlekedés fejlesztése
- A megyében a kutatási eredmények felhasználásával, arra alapozva innovatív technológiák elterjesztése, továbbá azon gazdasági szereplők támogatása, akik az innovációs értékláncban technológiai megújulással képesek saját termékek előállítására vagy már létező termék továbbfejlesztésére.

Területfejlesztési tanácsok feladatköre

A **Balaton Fejlesztési Tanács** a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet térségében területfejlesztési és területrendezési feladatokat ellátó - a Törvény által meghatározott (kötelező) -, térségi fejlesztési tanács, melynek a megyei önkormányzat is tagja. A Balaton Fejlesztési Tanács önálló munkaszervezetet működtet.

A Balaton Fejlesztési Tanács feladata, hogy a régió szereplőivel együtt meghatározza a térség fejlesztési irányait, a Balaton gazdájaként egy közösen elfogadott fejlesztési program mentén ösztönözze és külső források, szakértelem bevonásával támogassa a régióban megvalósuló fejlesztéseket, felkarolja az új, innovatív ötleteket, ösztönözze a régió egészére kiterjedő elképzelések megvalósítását.

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló módosított 1996. évi XXI. törvény (továbbiakban: Tftv.) 15.§ (1) bekezdése, valamint 28. § (1) bekezdése alapján a Fejér Megyei Önkormányzat, a Vas Megyei Önkormányzat és a Veszprém Megyei Önkormányzat jogutódja az **„8-as főút” Térségi Fejlesztési Tanács** alapítóinak. A „8-as főút” Térségi Fejlesztési Tanács egy kiemelt területfejlesztési feladat ellátására létrejött (önként vállalt) térségi fejlesztési tanács, melynek további működtetésében a Veszprém Megyei Önkormányzat kiemelt szerepet vállal. A „8-as főút” Térségi Fejlesztési Tanács munkaszervezeti feladatait a Veszprém Megyei Önkormányzati Hivatal látja el.

A Tanács célja a 8-as főút fejlesztésének és az M8-as gyorsforgalmi út előkészítésének és megvalósításának meggyorsítása, a partnerség elvének érvényesítése érdekében az érintett megyék célkitűzéseivel összhangban a régió belüli és a régiók közötti közlekedési kapcsolatok javítása. Ennek érdekében feltárja és összehangolja a 8-as főút és a tervezett M8-as gyorsforgalmi út vonzáskörzetében lévő települések társadalmi- gazdasági célkitűzéseit, elősegíti az M8-as gyorsforgalmi út nemzetközi gyorsforgalmi úthálózathoz való kapcsolódási lehetőségeit.

Területfejlesztési konzultációs fórumok

Az 1996. évi XXI. törvény a területrendezéssel és területfejlesztéssel kapcsolatos feladatok ellátásához területfejlesztési konzultációs fórumokat hozott létre.

A megyei önkormányzat és a megyei jogú város önkormányzatának részvételével működik a megyei területfejlesztési konzultációs fórum, melynek munkaszervezeti feladatait a Veszprém Megyei Önkormányzati Hivatal látja el.

Fejér, Komárom-Esztergom és Veszprém megye területi önkormányzatai a Közép-dunántúli Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórumot működteti.

Partnerség elve a területfejlesztésben

A megyei önkormányzatnak tovább kell építenie kapcsolatrendszerét a területfejlesztés szervezeteivel, a területfejlesztésben érdekelt települési önkormányzatokkal, gazdasági szereplőkkel, civil szervezetekkel. Az önkormányzatnak meg kell tartania azokat az együttműködési formákat (eszközöket) is, melyek a területfejlesztési célok szolgálatán túl a megyei önkormányzat területfejlesztési szerepét, megyei összetartó erejét erősítik (fórumok, sajtó-nyilvános rendezvények, konferenciák).

Fontos partnerünk a Veszprém Megyei Önkormányzat kezdeményezésére létrejött Veszprém Megyei Területfejlesztési Szakmai Kollégium, a területfejlesztésben érintett, érdekelt szereplők részvételével. A szakmai kollégium célja a tagok összehangolt együttműködése Veszprém megye területi fejlődése érdekében. A szakmai kollégium a jelenleg érvényes együttműködési megállapodás alapján 2020. december 31-ig működik, a felek egyetértése esetén célszerű lesz ezt az együttműködést 2025-ig meghosszabbítani, és feltárni az együttműködés további területeit.

A Veszprém Megyei Területfejlesztési Szakmai Kollégium tagjai:

- Veszprém Megyei Önkormányzat
- Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata
- Veszprém Megyei Kormányhivatal
- Balaton Fejlesztési Tanács
- Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Pannon Egyetem

Előkészületi szakaszba került a tagok körének kibővítése a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Veszprém Megyei Igazgatóságával.

3.2. Területrendezési feladatok

A területrendezési feladatokat a területrendezésről és területfejlesztésről szóló törvény tartalmazza, melyek közül kiemelendő:

- A megyei önkormányzat a megye területére vagy térségére területrendezési tervet készít és fogad el.
- Gondoskodik a településrendezési terveknek a megyei területrendezési tervekkel való összhangjáról.
- Véleményezi az illetékességi területét érintő országos, valamint kiemelt térségekre vonatkozó területrendezési terveket.

Az Országos Területrendezési Terv felülvizsgálatát az Országgyűlés 2018 decemberében fogadta el, mellyel a megyei területrendezési terveket összhangba kellett hozni. A megyei területrendezési terv megújításának fedezetét a Miniszterelnökség és a Veszprém Megyei Önkormányzat között aláírásra került, Veszprém Megyei Területrendezési Terv készítését szolgáló támogatási szerződés biztosította. A Közgyűlés 2019. december 12-i ülésén került sor a „*Veszprém Megye Területrendezési Terve módosításának elfogadása*” tárgyú előterjesztés megtárgyalására, amely során a Közgyűlés elfogadta a 15/2019. (XII. 13.) önkormányzati rendeletet, *Veszprém megye területrendezési szabályzatáról, térségi szerkezeti tervéről és övezeteiről*, a 88/2019 (XII. 12.) MÖK határozatát *Veszprém Megye Területrendezési Tervéhez kapcsolódó ajánlásokról*, illetve a 89/2019. (XII. 12.) MÖK határozatát *Veszprém Megye Területrendezési Tervében foglaltak érvényre jutását elősegítő intézkedésekről*. Veszprém Megye Területrendezési Tervének módosítása során kiemelt figyelmet érdemeltek az egyedileg meghatározott megyei övezetek és ezek lehatárolásai, mely a megye területfejlesztési és területrendezési törekvéseinek összhangját kívánja minél hatékonyabban biztosítani, Veszprém megye egyedi sajátosságait érvényesíteni. Veszprém megye területrendezési tervének újbóli felülvizsgálata 2026-ban esedékes.

A megyei tervek egyfajta közvetítőként szolgálnak az országos szintű tervek és a települési tervek között. Egyrészt az Országos Területrendezési Terv elhatározásait területileg pontosítják, amelyeket a megyei tervek kiegészítenek térségi jelentőségű (országos vagy helyi elhatározású) elemekkel. Az ily módon, koordináltan kialakított és egységesen megjelenő hálózatot – legyen az közlekedési, energetikai vagy egyéb infrastruktúra-hálózat – a megyei tervek közvetítik a települési tervek felé. A megyei területrendezési terv célja, hogy meghatározza Veszprém megye egyes térségei területfelhasználásának feltételeit, a műszaki infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható térségfejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve természeti erőforrások védelmére, és a fenntartható használatára. A területrendezési és területfejlesztési törvényben meghatározott megyei területrendezési feladatok alkalmassá teszik a megyei önkormányzatokat a területi közép szint szerinti területrendezési szerepkör betöltésére.

3.3. Vidékfejlesztési feladatok

A Veszprém Megyei Önkormányzat törekszik vidékfejlesztési feladatai kapcsán elősegíteni a vidék felemelkedését. A vidék nem csupán profitérdekeket kiszolgáló termelési tér, hanem társadalmi, kulturális és természeti értékek összessége. Vidéki tájaink az emberi életminőség biztosításához szükséges feltételek megteremtésének, a természet és a társadalom harmonikus együttélésének sajátos, történetileg kialakult színterei. E térségek egyrészt az ott élők számára

biztosítják az életfeltételeket, másrészt mással nem helyettesíthető ökoszisztéma-szolgáltatásokat biztosítanak, amelyek az egész társadalom számára biztonságos élelmiszerellátást, jó környezetminőségi alapfeltételeket, természeti erőforrásokat és értékeket, regenerációs és rekreációs lehetőséget kínálnak.

A természeti erőforrások és értékek megőrzése, az azokkal való felelős, fenntartható gazdálkodás, a mezőgazdaság és a vidék fejlesztése, az épített és a természeti környezet védelme, a természeti értékek megőrzése a XXI. században egyre inkább felértékelődő, egymással szorosan összefüggő, nemzetbiztonsági jelentőségű stratégiai feladat. A jó minőségű, biztonságos élelmiszerellátás, a tájfenntartás, az ivóvízbázisok, a talajok védelme, az élővilág sokfélesége és a jó környezeti állapot megőrzése, a vidéki élet, a helyi közösségek és a kultúra, valamint a helyi közszolgáltatások feltételeinek megteremtése egész Európában a legfontosabb célok között szerepel.

A területfejlesztés és a vidékfejlesztés rendszere, habár természeténél fogva szoros együttműködésben kellene működjön, azonban tervezésben, forrásaiban és intézményrendszerében jelenleg még elkülönül. A helyi önkormányzatokról szóló törvény szerint a megyei önkormányzatok vidékfejlesztési feladatokat is ellátnak. Ugyanakkor semmilyen más jogszabály nem ad vidékfejlesztési feladatot a megyei önkormányzatok számára.

A Veszprém megyei Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP) kidolgozása szoros együttműködésben történt az alábbi vidékfejlesztési közösségekkel, akikkel a megvalósítás során is együtt kívánunk működni:

1. „A BAKONYÉRT” Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület,
2. Bakony és Balaton Keleti Kapuja Közhasznú Egyesület,
3. Élhető Balaton-felvidékért Egyesület,
4. GEMARA SK Vidékfejlesztési Egyesület,
5. Somló - Marcalmente - Bakonyalja LEADER Egyesület,
6. Vulkánok Völgye Egyesület.

A fent felsorolt vidékfejlesztési közösségek Veszprém megye települései részére is elkészítették a Fenntartható Energia- és Klíma Akciótervet, ezáltal biztosítottá vált a Covenant of Mayors-hoz (Európai Polgármesterek Szövetsége) való csatlakozás. A vidékfejlesztési közösségek részére elkészített SECAP az egyes közösségek Helyi Fejlesztési Stratégiáit (HFS) tartalmilag kiegészítik, szakmailag új területeken teljessé teszik. Remélhetőleg a SECAP a HFS-ek felülvizsgálatakor új, az energiahatékonyság és környezettudatosság, valamint klímaváltozás csökkentésére tett intézkedések iránymutatója lesz. A projekt elősegíti a klímaadaptáció és a klímaváltozást megelőző szempontok érvényesülését a településtervezésben. Mindezek mellett egy későbbi fejlesztés, szabályozás során már igénybe lehet venni egy olyan szakmai alapon elkészült dokumentumot, ami a klímaváltozást, energia-felhasználást is szem előtt tartja.

A feladat fontosságát hangsúlyozva kezdeményezni kell továbbra is a megyei önkormányzat szerepvállalásának egyértelmű meghatározását a jogalkotó irányában. Azonban addig is törekedni kell a kistépülések problémáinak feltárására, azok megoldásának elősegítésére, konferenciák, képzések, szakmai fórumok, szakmai napok szervezésével az önkormányzat költségvetési helyzetének figyelembevételével.

Célkitűzés során előtérbe kell helyezni tájaink természeti értékeinek, erőforrásaink megőrzését, a sokszínű és életképes agrártermelés fejlődésének elősegítését, a vidéki

gazdaság létalapjainak biztosítását, a vidéki foglalkoztatás növelését, a vidéki közösségek megerősítését, és életminőségének javítását.

3.4. Koordinációs feladatok

Ugyan a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény alapján nem határozhatók meg a megyei önkormányzatok koordinációs feladatai, más jogszabályok koordinációs feladatokat határoznak meg a megyei önkormányzatok számára, elsősorban a területfejlesztés, a területrendezés, a környezetvédelem, az idegenforgalom, a sport területén. E területfejlesztés és területrendezést már érintettük, a további ágazati feladatokat az alábbi alfejezetek ismertetik.

Koordinációs feladataink hatékony ellátása érdekében a Veszprém Megyei Önkormányzat honlapot üzemeltet, amely koordináló adattérként is működik.

3.5. Környezetvédelmi feladatok

A környezet védelméről szóló törvény a megyei önkormányzatok részére környezetvédelmi feladatokat határoz meg.

A megyei önkormányzat a környezet védelmével kapcsolatos feladatainak ellátása érdekében:

- a települési önkormányzatokkal egyeztetett környezetvédelmi programot készít, melyet a megyei közgyűlés hagy jóvá,
- előzetes véleményt nyilvánít a települési önkormányzati környezetvédelmi programokról, illetve kezdeményezi azok megalkotását,
- állást foglal a települési önkormányzatok környezetvédelmet érintő rendeleteinek tervezeteivel kapcsolatban.

A megyei önkormányzat 2018-ban fogadta el Veszprém Megye Környezetvédelmi Programját, melynek teljesüléséről évente beszámol. A környezetvédelmi program a 2018-tól 2022-ig tartó időszakra készült, megújítása ezután szükséges.

A XXI. század egyik jelentős kihívása a globális felmelegedés és éghajlatváltozás következményeinek kezelése, az emberi tevékenység hatásainak csökkentése, valamint a várható változásokra való felkészülés, azokhoz való alkalmazkodás, ezért a Veszprém Megyei Önkormányzat 2018. folyamán egy ágazati operatív programból finanszírozásra került projektje keretében kidolgozta a **Veszprém Megyei Klímastratégiát**.

A Veszprém megyét érintő éghajlatváltozási problémakörök közül jelentősnek tekinthető a hőhullámok általi és izeltlábú vektorok általi egészségügyi veszélyeztetettség, az építmények viharok általi veszélyeztetettsége, a villámárvizek általi veszélyeztetettség, valamint az ivóvízbázisok és természeti értékek veszélyeztetettsége. Közepes mértékű érintettség jellemzi a megyében az aszály veszélyeztetettséget (agrárgazdaság sérülékenysége) és az erdőtüz veszélyeztetettséget, valamint a turizmus veszélyeztetettségét.

Veszprém megye sokszínű tájai, valamint különleges adottságai, értékei széles körben ismertek. A változó éghajlat hatásainak következtében gyakoribbá váló extrém időjárási események, a hőmérsékleti és csapadékbeli módosulások, valamint a szélereőség fokozódása,

Veszprém megye értékei közül leginkább a természeti, agrár-, illetve turisztikai értékeket veszélyeztetheti (pl. élő- és élettelen ökoszisztémák, szőlő- és borkultúra, Balaton vízminősége és élővilága), valamint baleseti kockázatot is jelenthetnek. Az éghajlatváltozás negatív hatásait enyhítő adaptációs intézkedések súlya tehát megyei szinten is jelentős.

A Veszprém Megyei Klímastratégiát a megyei Éghajlatváltozási Platform gondozza tovább és tartja naprakész fejlődésben, elérve a megye kulcsfontosságú szereplőit és ágazatait, ezáltal lehetőséget és eszközöket teremtve az együttműködésre.

3.6. Idegenforgalommal, sporttal kapcsolatos feladatok

A megyei önkormányzat nemzetközi kapcsolatainak kialakításakor elsődleges szempontnak tekintette a megye polgárai számára kedvező lehetőségeket nyújtó kapcsolatbővítést. Ennek érdekében nemzetközi és uniós pályázatok révén továbbra is erősíteni kívánjuk a külföldi partnerekkel fennálló együttműködéseket.

A Veszprém Megyei Önkormányzat és Kovászna Megye Tanácsa között 1993 óta fennálló 25 éves kapcsolat 2018. szeptember 15-én egy együttműködési megállapodás aláírásával került megerősítésre. A két megye a továbbiakban is szeretne az ifjúság-, sport- és területfejlesztés területén együttműködni, illetve a lehetőségek tükrében közösen részt venni nemzetközi- és uniós pályázatokban.

A már meglévő, de kevésbé élénk nemzetközi kapcsolatok megerősítése is kiemelt cél, így a Nyitra-i, a Visk-i, és a lengyel Tarnow városával való együttműködés elmélyítésére keresünk lehetőségeket. Fontos célkitűzés újabb kapcsolatok keresése, elsősorban a Vajdaság (Szerbia) területén.

A Wunsiedeli Fichtelgebirge körzettel több évtizede tartó kapcsolattartás 2016-tól a Veszprém Megyei Német Önkormányzat közreműködésével zajlik, melyhez szakmai támogatást nyújtunk a meglévő partnerek közvetítésével. Az évek óta megrendezésre kerülő ifjúsági csereprogramot német és magyar diákok részvételével a továbbiakban is folytatni szeretnénk, terveink között szerepel a hivatalok közötti szakembercsere hagyományának ápolása is.

A Veszprém Megyei Önkormányzat egy a megye nevezetességeit bemutató imázs film által szeretné hangsúlyosabbá tenni megítélését. Hagyományteremtő jelleggel 2019-ben megrendezésre került Bakony és Balaton Ízei Gasztroünnep rendezvényt szeretnénk a jövőben Kárpát-medence szintű eseménnyé emelni. A rendezvényhez kapcsolódóan szakemberek részvételével tudományos konferencián keresztül kívánjuk bemutatni, népszerűsíteni Veszprém megye jellegzetes gasztro termékeit.

Veszprém megye nagy sporthagyományokkal, szép tradíciókkal rendelkezik. A sporttal kapcsolatos programok legfontosabb célkitűzése, hogy – a sporttörvényben megfogalmazottakat betartva – sikeres megyei sportéletet alakítson ki. Ezek fényében – költségvetési forrásaihoz mérten – támogatni kívánja a jövőben a megyei sport rendezvényeket, egyesületeket, valamint Veszprém megye és a megyei önkormányzat testvérmegyéinek diákjai számára is biztosítaná a közös sportesemények lehetőségét.

A hagyományosan minden évben megrendezésre kerülő Megyefutás rendezvény továbbfejlesztése is a tervek között szerepel. A megyei önkormányzat által támogatott sportrendezvények és sportszerveztek: Veszprém Megyei Sportszövetség, Köztársaság Kupa, Magyarországi Önkormányzatok Országos Szenior Egyéni Rapid Sakkbajnoksága és a Veszprém kézilabdacsapat működésének támogatása az egészséges és mozgás gazdag életmód, a sportolás és a sportág népszerűsítésének, az utánpótlás nevelésének támogatásával összefüggésben.

3.7. Értéktárral kapcsolatos feladatok

A magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény adta lehetőséggel élve a Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 29/2013. (VI. 27.) MÖK határozatában döntött a Veszprém Megyei Értéktár és a Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Veszprém Megyei Értéktár Bizottsága létrehozásáról. A jelen önkormányzati ciklusban átalakult és kibővült Bizottság az értéktárral kapcsolatos feladatokat látja el a jövőben is, döntéseinek előkészítését a korábbi gyakorlatnak megfelelően szakmai szervezetekből alakult állandó véleményezői kör segíti.

Pályázati támogatásnak köszönhetően 2015-ben került sor a Veszprém Megyei Értéktár önálló arculatának kialakítására: az értéktárat népszerűsítő rendezvényeket szerveztünk, a megyét bemutató imázsfilm és reklámanyagok, valamint a „*Veszprém Megye Értéke*” logó felhasználásával díszoklevél, üveg plakett és dístábla, továbbá a megye értékeiről szóló kiadványok készültek. A megyei önkormányzat honlapján kialakított önálló értéktár aloldal frissítése folyamatos. A 2015-ben 200 példányban megjelent reprezentatív célú, magyar, angol és német nyelvű „*Veszprém megyei értékek*” című könyv a megyei értéktár akkori 37 értékét mutatta be szakterületi bontásban. A kiadvány 2020-ban 500 példányban megjelenő 2. kötete az eltelt időszakban felvett 45 értéket tartalmazza, így megyei értéktárunk jelenlegi 82 értéke az első kötet újranyomásával két kötetben együtt kapja meg méltó helyét. A jövőbeni értékekkel – előreláthatóan 3-5 évenként – a sorozat további bővítését tervezzük.

Minden évben, így a jövőben is megtartjuk a Veszprém Megyei Értékünnep rendezvényt, amelynek keretében a megyei értéktárba az adott évben felvett értékek felterjesztői részére ünnepélyesen átadására kerül az értéket elismerő díszoklevél, tábla és plakett.

Pályázati forrásból többször szerveztünk az általános iskola felső tagozatos tanulói, és középiskolás diákok számára a magyar kultúra értékeit megismertető vetélkedőt, amelyet az elkövetkező időszakban is folytatni szeretnénk. Tematikus (fotó-, rajz stb.) pályázatokkal továbbra is erősíteni kívánjuk a fiatal nemzedék hovatartozását, magyarságtudatát.

Továbbra is szorgalmazzuk a települési értéktárak és értéktár bizottságok létrehozását, illetve pénzügyi lehetőségeink függvényében ezután is fontos szerepet szánunk Veszprém megye kimagasló értékei feltárásának és bemutatásának. Miután az értéktárral kapcsolatos feladataink önként vállalt feladatok, így finanszírozásuk csak saját bevétel terhére lehetséges, ezért Veszprém megye arculatának megerősítése érdekében a jövőben is kiemelt figyelmet fordítunk a pályázati támogatások, egyéb forráslehetőségek, valamint új partnerek, együttműködési területek felkutatására.

A megyei értéktár gyarapításával és népszerűsítésével hosszútávon a megyei identitástudat kulturális, közösségteremtő, turisztikai hasznosítása a célunk.

3.8. Kitüntetések, elismerések

A Veszprém Megyei Önkormányzat a Veszprém megyéhez kötődő egyének, szervezetek kiemelkedően jelentős munkáját, tartósan eredményes szakmai tevékenységét megyei díjak adományozásával ismeri el. A Veszprém Megyei Önkormányzat megyei díjainak adományozásáról szóló, többször módosított 5/2013. (II. 20.) önkormányzati rendelet határozza meg a kitüntető címek, szakmai elismerések odaítélésének feltételeit.

Az önkormányzat a kitüntető díjak rendszerének megtartásával továbbra is törekszik elismerni a megye egészéhez kötődő, példaértékű, közösséget szolgáló magas szintű szakmai tevékenységeket.

A Veszprém Megye Tiszteletbeli Polgára cím, a Veszprém Megye Érdemrendje kitüntetés és a Pro Comitatu díj olyan köztisztviselőben álló magánszemélyek, közösségek elismerését szolgálja, akik példamutató magatartásukkal nagyban hozzájárulnak Veszprém megye hírnevének öregbítéséhez.

A Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával közösen alapított „Felelősség a közösségért és a környezetért díj”, valamint a megyei közgyűlés elnökének, a megyei rendőrfőkapitánynak és a megyeszékhely polgármesterének közös javaslata alapján adományozható Dr. Komjáthy László Díj presztízst nagymértékben növeli, hogy Veszprém megye meghatározó szervezeteinek képviselői együttműködve, közösen ítélik oda azokat.

A megyei díjak adományozása lehetőséget teremt a közéleti, gazdasági és civil szereplőkkel történő kapcsolattartás hatékonyságának növelésére, valamint a megyei önkormányzat társadalmi szerepvállalásának erősítésére. A Veszprém megye fejlődésének és gyarapodásának érdekében kifejtett tevékenységek erkölcsi elismerése – a csökkenő források ellenére – a jövőben is kifejezett szándéka a megyei önkormányzatnak.

3.9. Nemzetiségi önkormányzatokkal kapcsolatos feladatok

Részben törvényből eredő feladatunk a területi (megyei) nemzetiségi önkormányzatok munkájának segítése és a testületi működés feltételeinek a biztosítása. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény értelmében a megyei önkormányzat együttműködési megállapodás alapján - melyet minden évben felülvizsgál - biztosítja a két (német, roma) megyei nemzetiségi önkormányzat működésének feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

A nemzetiségekkel történő együttműködésnek megvan a már kialakult rendszere. Célunk, hogy pályázati lehetőségeken keresztül segítséget tudjunk nyújtani a nemzetiségi szervezetek hagyományörző, kulturális tevékenységéhez, a megyében élő nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzéséhez, valamint egyéni és közösségi jogaik biztosítása érdekében a jövőben is figyelemmel kísérjük és támogassuk a területi nemzetiségi önkormányzatok működését.

4. Az ágazati feladatok végrehajtásának eszközei

4.1. Vagyongazdálkodási feladatok

Magyarország Alaptörvényének 38. cikkelye rögzíti, hogy a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyon. A nemzeti vagyon alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása. A nemzeti vagyon kezelésének és védelmének célja a közérdek szolgálata, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele.

A Veszprém Megyei Önkormányzat vagyona a nemzeti vagyon része, amely törzsvagyon vagy üzleti vagyon lehet. A törzsvagyon közvetlenül a kötelező önkormányzati feladatkör ellátását vagy hatáskör gyakorlását szolgálja. Ezen vagyoni körbe tartozik az önkormányzat Megyeháza épületének tulajdoni hányad alapján megillető vagyonrésze, valamint a Kórház utcai parkoló.

A megyei önkormányzat törzsvagyonát a kötelező feladatok színvonalas ellátása érdekében, jó gazda módjára költségtakarékosan, értékének megőrzésével, állagának védelmével szükséges működtetni, és biztosítani kell a karbantartáshoz, felújításhoz elengedhetetlen forrásokat. Ennek érdekében szükségesnek tartjuk a földszinti Képviselői Iroda átalakítását a területfejlesztési tevékenységhez kapcsolódó konferenciák, fórumok megtartása, valamint a bizottsági ülések kulturált, egy funkcióban történő lebonyolítása miatt. Tervezzük a Kórház utcai parkoló további állagmegóvását, karbantartását, városképileg méltó kialakítását, illeszkedve a Megyei Kórház fejlesztéseihez és a megvalósult Hangvilla beruházással felértékelődő belvárosi környezethez.

Az üzleti vagyon része a Veszprém, Szeglethy utcában lévő két irodahelyiség és a hozzájuk tartozó parkolóhelyek. Az említett ingatlanok a forgalomképes üzleti vagyon részét képezik. A Veszprém Megyei Önkormányzat tulajdonában lévő nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletének szabályairól szóló 7/2017. (VII. 24.) önkormányzati rendelet részletezi az irodák hasznosítására vonatkozó szabályokat. Az irodák elhelyezkedése és megközelíthetősége miatt nehezen kiadhatók, így fenntartásuk nem rentábilis. Amennyiben az önkormányzat hosszútávon nem tudja hasznosítani azokat, illetve vagyoni lehetőségei igénylik, akkor megfontolandó azok értékesítésre történő kijelölése.

A Veszprém Megyei Önkormányzat üzleti vagyonát képezik továbbá az önkormányzat főkönyvi nyilvántartásában szereplő tárgyi eszközök. Az e vagyoni körbe tartozó vagyonelemek közül feleslegessé váló vagyontárgyak hasznosításából, értékesítéséből származó bevételek egészítik ki a megyei önkormányzat saját forrásait.

A Möt. 109. § (6) bekezdése előírja az önkormányzatok számára, hogy legalább a vagyoni eszközök elszámolt értékcsökkenésének megfelelő mértékben kell gondoskodni a vagyon felújításáról, pótlólagos beruházásról. Ennek megfelelően a pénzügyi lehetőségek függvényében, de legalább az elszámolt értékcsökkenés mértékéig szükséges a mindenkori költségvetési rendeletben tartalékot képezni.

4.2. A megyei önkormányzat gazdálkodási feltételeinek alakulása, és feladatainak finanszírozása

A 2020-2025 évekre vonatkozó gazdasági program végrehajtásának egyik alapfeltétele a kiszámítható, stabil pénzügyi háttér. Az önkormányzatok gazdálkodása elválaszthatatlan az államháztartástól, annak egyik alrendszerét jelenti. Az államigazgatás megreformálása során az ágazati jogszabályok változásai az önkormányzatok pénzügyi szabályozását befolyásolják.

A Veszprém Megyei Önkormányzat gazdálkodási feltételeit alapvetően meghatározza a jelenlegi finanszírozási helyzete, a feladatellátás struktúrája. A megyei önkormányzat tekintetében elmondható, hogy pénzügyi lehetőségeit döntően az éves központi költségvetésről szóló törvények által megállapított költségvetési támogatás határozza meg. A kiszámíthatónak mondható állami támogatás mellett ugyanakkor az önkormányzatnak törekednie kell saját bevételek szerzésére. Az évek óta mutakozó gyakorlat alapján saját bevételeket pályázati támogatások elnyerésével, valamint a települési önkormányzatokkal történt együttműködések kialakításával tudott az önkormányzat realizálni. A bevételek biztosították a likviditási problémák elkerülését, működés zavartalanságának biztosítását, továbbá önként vállalt feladatok megvalósítását és biztosított forrást a fejlesztésekre.

A gazdasági stratégia kiemelt céljai közé tartozik az önkormányzat gazdálkodásának hosszú távú fenntarthatóvá tétele. Biztosítani kell egy működőképes önkormányzati feladat ellátási rendszert. A gazdálkodási feltételek kialakításakor figyelembe kell venni a makrogazdasági folyamatokat, a hosszabb távú államháztartási prioritásokat, a gazdasági környezet várható változásait és annak az önkormányzati gazdasági helyzetre gyakorolt hatását. Ennek érdekében szükség van arra, hogy az önkormányzat felvázolja, hogy a rendelkezésre álló feladat- és forrásstruktúrával melyek azok a jövőbeni célok, amelyeket elérhet.

A megyei önkormányzatok finanszírozása feladatalapú támogatás formájában történik. Feladatfinanszírozás került bevezetésre, melynek célja, hogy az önkormányzatok kötelező feladatainak ellátásához szükséges működési forrás rendelkezésre álljon, működési hiány ne léphessen fel. Feladatfinanszírozás során az állam által meghatározott működési kiadási szükséglet, valamint az önkormányzat működési bevételi lehetőségeinek figyelembe vételével kerül meghatározásra az egyes önkormányzatok költségvetési támogatása. A támogatás biztosításának fő szempont körei:

- takarékos gazdálkodás,
- jogszabályon alapuló, elvárható saját bevétel,
- tényleges saját bevétel.

A költségvetési rendeletben működési hiány nem tervezhető. Kivételes esetben, jogszabályban meghatározott módon az önkormányzat működőképessége megőrzése érdekében kiegészítő támogatás adható.

A megyei önkormányzat fizetési számláját az államháztartásról szóló CXCV. törvény alapján a Magyar Államkincstár köteles vezetni. Ez a gazdálkodás szempontjából azt jelenti, hogy a megyei önkormányzat részére finanszírozási célú pénzügyi műveletek nem állnak rendelkezésre, hitelfelvételre nem jogosult, a fizetési számlákon rendelkezésre álló pénzeszközök után kamatbevétel nem érvényesíthető.

A költségvetési egyensúly megtartása, a likviditási gondok megoldása a költségvetési törvény szerint megigényelhető finanszírozási forrásokból történhet, illetve a nettó finanszírozás átütemezésének engedélyeztetésével valósulhat meg.

Az Alaptörvényben rögzítetteknek megfelelően a helyi önkormányzat adósságot keletkeztető kötelezettségvállalást kizárólag a Kormány engedélyével tehet. A kötelezettségvállalás mértéke éves szinten nem haladhatja meg az önkormányzat saját bevételeinek 50%-át. Figyelemmel, hogy a Magyar Államkincstár nem pénzügyintézet, és mint kizárólagos számlavezető az adósságot keletkeztető ügyletek egy részében az önkormányzat nem jogosult kötelezettség vállalásra.

Önként vállalt feladatokat az önkormányzat kizárólag saját bevételei terhére láthat el. A kötelező és önként vállalt feladatok ellátásának forrásait és kiadásait a költségvetési rendeletnek elkülönítetten kell tartalmaznia. A szűk gazdasági mozgástérből adódóan fontos a saját bevételi források felkutatása, a külső források bevonása és a különböző költségelemek már megkezdett racionalizálása.

A gazdálkodásban továbbra is biztosítani kell az alábbi államháztartási és számviteli alapelveket:

- pénzügyi egyensúly megtartása,
- működőképesség biztosítása,
- kötelező feladatok ellátása,
- a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény szerinti kötelező juttatások biztosítása,
- a közpénzek hatékony és ellenőrizhető felhasználása,
- a tervezés és beszámolás teljes körűsége és nyilvánossága.

Kiemelt feladat, hogy a pénzügyi gazdálkodási tevékenység naprakész legyen, így az megfelelő információt tud nyújtani a döntéshozók számára. A gazdálkodás során fokozott figyelemmel kell készülnie a költségvetési-rendelet szerinti előirányzat-felhasználási ütemtervnek és likviditási tervnek. A költségvetést érintő döntések meghozatala előtt készüljön felmérés – legkedvezőbb döntés érdekében -, amely az adott döntéshatást anyagi és hatékonysági szempontból is elemzi.

A 2020-2025 évekre szóló gazdasági program elsődleges célja a likviditási problémák kezelése, mert a feladat ellátás csak ebben az esetben biztosítható. Szigorú gazdálkodás mellett, a pályázati lehetőségek feltárásával, azok kihasználásával kell biztosítani az önkormányzat pénzügyi egyensúlyának megőrzését. Törekedni kell a saját bevételi lehetőségek felkutatására, a bevételi források növelésére. Az egyensúly megteremtése érdekében a feladatokat rangsorolni és racionalizálni szükséges.

A megyei önkormányzatnál a belső ellenőr a 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet, a Belső Ellenőrzési Kézikönyv és az éves munkaterv alapján végzi az ellenőrzéseket. Az önkormányzat célkitűzései határozzák meg a kapcsolódó belső ellenőrzési célokat. A feladatrendszerhez kell igazítani az ellenőrzési feladatokat is. Az ellenőrzésnek elemezni, vizsgálni kell a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, az elszámolások megfelelőségét, a beszámolók valóságát. A feladatok ellátásánál a gazdaságos és költségtakarékos prioritásoknak kell érvényesülnie, ezért elsődlegesen a pénzügyi, a gazdaságossági és teljesítményellenőrzésekre van szükség.

A belső ellenőrzés feladata elemezni, vizsgálni és értékelni a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését, valamint működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét. Az ellenőrzések által feltárt hiányosságok megszüntetése, az ellenőrzési tapasztalatok hasznosítása súlyponti feladatot képez.

4.3. Humánerőforrás

A Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése 17 tagból áll, melyet a tagjai sorából választott megyei közgyűlés elnöke és társadalmi megbízatású alelnöke képvisel. A közgyűlés megyei önkormányzati feladatok rendszeréhez igazítottan alakította ki bizottsági struktúráját, így három állandó szakbizottságot és egy ideiglenes bizottságot működtet:

Állandó bizottságok:

- Ügyrendi Bizottság (8 fő)
- Pénzügyi, Területfejlesztési és Területrendezési Bizottság (9 fő)
- Veszprém Megyei Értéktár Bizottság (9 fő)

Ideiglenes bizottság:

- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Bizottság (5 fő)

A Hivatal engedélyezett létszáma a 85/2017. (XI.9.) MÖK határozat értelmében – figyelemmel a 13/2016. (IX.29.) költségvetés módosításra – 31 fő. A személyi állomány összetétele: 1 fő hivatalvezető 3 fő irodavezető, 20 fő felsőfokú végzettségű ügyintéző köztisztviselő, 2 fő középfokú végzettségű ügyintéző köztisztviselő. Ügykezelő köztisztviselő nem dolgozik a Hivatalban. Jelenleg 5 üres álláshely van.

A vezetők felsőfokú végzettséggel rendelkeznek. Idegennyelvtudással kapcsolatosan elmondható, hogy 16 fő rendelkezik valamilyen típusú nyelvvizsgával.

A létszámgazdálkodás feladata a megfelelő mennyiségű és összetételű létszám biztosítása, továbbá a munkaerő hatékony foglalkoztatása. Szem előtt kell tartani, hogy a céllal, adott feladatra biztosított álláshelyek valóban a megvalósítás és finanszírozás időszakában álljanak rendelkezésre. Jelenleg 4 fő foglalkoztatása történik két európai uniós projekt megvalósításában. A projektek lezárásával a stabil állományi létszám 27 főben kerül rögzítésre.

A megyei önkormányzat feladatként továbbra is a hatáskörébe utalt uniós és hazai fejlesztési források elosztására, részben felhasználására kap közjogi felhatalmazást.

A következő időszakban is elengedhetetlen lesz megteremteni az újabb feladatok szakszerű, hatékony végrehajtásának személyi, szervezeti, és működési feltételeit.

Az önkormányzat életében a jövőben várható új feladatokra figyelemmel elsődleges cél az önkormányzat és a hivatal stratégiai alkalmazkodó képességét, a szervezeti rugalmasságot, és a folyamatos tanulást magas szinten támogató munkavégzési rendszer működtetése, a választott közgyűlési képviselők és a közszolgálati tisztviselők elkötelezettségére alapozva, biztosítva a folyamatos továbbképzés lehetőségét.

A hivatal tekintetében a megfelelő számú és a feladatellátáshoz igazodó képzettségű és gyakorlatú, innovatív és rugalmas, az új helyzetekhez alkalmazkodni képes munkaerőből álló végrehajtó szervezet működtetése kiemelt fontosságú. Nélkülözhetetlen a köztisztviselők

ismereteinek állandó megújítása, az élethosszig tartó tanulás folyamatának támogatása, ahhoz, hogy képesek legyenek az önkormányzati ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok maradéktalan, színvonalas ellátására.

4.4. Pályázatok

A feladatrendszer átalakítása miatt alapvetően megváltozott a megyei önkormányzat gazdasági alapja. A vagyoni helyzet változása jelentősen meghatározza a megyei önkormányzat bevételeinek lehetséges körét.

Racionális gazdálkodással és a pályázatok teljes körű feltárásával kell biztosítani a megyei önkormányzat működőképességét. Az egyensúly megteremtése érdekében a feladatokat rangsorolni és racionalizálni szükséges.

Miután a Veszprém Megyei Önkormányzat állandó saját bevétellel nem rendelkezik, kiemelt figyelmet kell fordítani a pályázati lehetőségek figyelésére és kihasználására a működés minden területén.

Az elkövetkezendő években kiemelt szerep jut a pályázati tevékenységnek, hiszen a szigorú gazdálkodási és költségvetési keretek között a pályázatokon történő részvétel biztosíthatja azon források megszerzését, amelyek segítségével az önkormányzat a meghatározott céljait eredményesen valósíthatja meg.

A 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) kormányrendelet 5. melléklete feladatot jelölt ki a megyei önkormányzat részére a területén található települési önkormányzatok és területi kiválasztási eljárásrendben kiválasztott projektek esetén. A települési önkormányzat megkeresésével a megyei önkormányzat köteles a projektmenedzsment tevékenységben részt venni európai uniós támogatásból megvalósuló közfeladat fejlesztési tevékenységek ellátása során, mellyel összefüggésben a támogatás 2,5%-át e feladatra fordíthatja.

Az önkormányzatunk e feladatköréből adódóan számos alkalommal megkereste a települési önkormányzatokat, felkínálva a szakmai segítségnyújtást, hogy együttműködés keretében magas szintű hozzáértéssel rendelkező munkatársak részvételével nem csak az uniós, hanem a hazai projektek megvalósításában közreműködik. Továbbra is kiemelt feladat kell legyen a települési önkormányzatokkal való kapcsolattartás kiszélesítése, e tevékenység széles körű propagálása, lehetőséget biztosítva számukra projektek megvalósításában, melyre humán erőforrás hiányában potenciális résztvevőként nem állt módjukban részt venni.

4.5. Együttműködés

A megyei önkormányzat kapcsolatainak erősítése több területen lehetséges, illetve szükséges egy jövőbeni erőteljes fejlesztési centrumként működő területi önkormányzati feladatvállaláshoz. A meglévő kapcsolatok elmélyítése mellett újak kialakítását kell megcélozni, amelyek a megyéhez tartozás és a megyetudat erősítéséhez, illetve az önkormányzat tevékenységének társadalmi elismeréséhez kapcsolódnak.

Ezen belül kiemelendő a területfejlesztés, idegenforgalom, sport, koordináció területén különösen:

- a Területfejlesztési Szakmai Kollégium és a Megyei Területfejlesztési Konzultációs Fórumok adta lehetőségek aktív hasznosítása,
- a megyék közötti együttműködés erősítése,
- a megye településeivel, a megyei jogú város önkormányzatával, a kormányhivatallal, és a járásokkal való kapcsolat erősítése, bővítése,
- a megyében működő állami szervekkel, gazdasági kamarákkal, szakmai és érdekképviselői szervekkel való együttműködés gyakorlatiassá tétele,
- a megyei és országos médiával kialakított együttműködés erősítése,
- a megyei önkormányzat honlapjának tartalmi fejlesztése, korszerűsítése,
- a megyei önkormányzat által szervezett hivatalos ünnepek és események, illetve készített kiadványok tematikus egységesítése, különös tekintettel a megyei identitás és összetartozás tudatosítására.

A célkitűzések, feladatok megvalósítása az állami szervekkel, a megyében működő települések és a szomszédos megyék önkormányzataival, a megye gazdasági életének meghatározó szereplőivel, a megyében működő tudásbázisokkal, szakmai és civil szervezetekkel, az európai uniós és egyéb belföldi és külföldi partnerekkel való, a kölcsönös érdekeken alapuló, együttes, átgondolt, jól koordinált együttműködést igényel.

A gazdasági program megvalósulásához a megyei önkormányzat részéről alapvető feltétel, hogy rendelkezzen azokkal a forrásokkal, amelyek lehetővé teszik az önkormányzati törvény szerint kötelező feladatai, valamint a testület által esetlegesen önként vállalt feladatok ellátását, továbbá, hogy a feladatellátás módját, szerkezetét hozzá tudja rendelni a források változásához.

A kitűzött célok eléréséhez szükséges a megyei közgyűlés, a bizottságok és a közgyűlés hivatalának tudatos, aktív és kezdeményező szerepvállalása. A közigazgatás átalakulása és az új önkormányzati törvény következtében lezajlott változások megkövetelik a rugalmasságot és az aktív alkalmazkodást.

Az egyértelműen látható, hogy a megyei önkormányzat alapvető feladatai a koordináció, az integráció, az orientáció és az erőteljesebb érdekképviselői tevékenység eszközeivel végezhetők. Az eddigieknél jobban előtérbe kell helyezni a partnerség és a kapcsolattartás új elemeit. A partnerség kapcsán törekedni kell a helyzetfeltárás, koncepciókészítés és programozás ütemezett feladatainak meghatározására, végrehajtás során elengedhetetlen a politikai és a szakmai együttműködés.

5. A Gazdasági Program megvalósítását elősegítő legfontosabb alapelvek

- a.) A Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése és bizottságai, valamint az önkormányzati hivatal aktív és kezdeményező szerepvállalása nagymértékben szolgálja a kitűzött célok megvalósítását, melynek során előtérbe helyezendők a partnerség és a kapcsolattartás elvei.
- b.) A program végrehajtása során prioritást kell biztosítani a kötelező feladatok ellátására, az önként vállalt feladatok ellátását a költségvetési, pénzügyi források lehetőségéhez kell igazítani.

- c.) Alapvető követelmény a pénzügyi-gazdasági fegyelem fenntartása mind a tervezés, mind a végrehajtás során.
- d.) A program megvalósítását a pályázati lehetőségek teljes körű feltárásával, lehetséges igénybevételével kell elősegíteni, továbbá előnyben kell részesíteni az önerő nélküli pályázatok kihasználását.

Zárszó

A Veszprém Megyei Önkormányzat a jövőben is Magyarország, és szűkebb hazánk, Veszprém megye polgárainak érdekét szolgálja a jelen Gazdasági Programban meghatározott célkitűzések, feladatok végrehajtása során, demokratikus módon, széles nyilvánosságot teremtve a közhatalom önkormányzati típusú gyakorlásának.